

Gorzów Wlkp., 9 stycznia 2026 r.

PS-VIII.431.25.2025.MDzi

Pani
Arleta Augustyniak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kargowej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2025 r., poz. 49) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) - Zespół kontrolny w składzie:

1. **Magdalena Dziadas** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 287 - 1/2025 z dnia 13 października 2025 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. **Wirginia Puł - Sobania** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 287 - 2/2025 z dnia 13 października 2025 r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził czynności kontrolne w okresie od 17 października 2025 r. do 15 grudnia 2025 r., w tym jeden dzień (tj. 17 października 2025 r.) w Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Stary Rynek 33, 66-120 Kargowa.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2025 rok. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji wybranych zadań gminy z zakresu wspierania rodziny.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 października 2024 r. do 16 października 2025 r. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Arlety Augustyniak - Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej, udzielającej wyjaśnień podczas kontroli.

Burmistrz Kargowej na podstawie wydanego upoważnienia z dnia 3 stycznia 2022 r. (Nr 0052.10.2022), upoważnił Panią Arletę Augustyniak – Kierownika OPS w Kargowej do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

W szczególności ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Kwalifikacje i szkolenia asystenta rodziny.

2. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.
3. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.
4. Realizację zadań asystenta rodziny, określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023 r. poz.1923 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1829)„, zwanej dalej ustawą „Za życiem”.

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto:

- dokumenty udostępnione kontrolującym oraz dodatkowe wyjaśnienia pisemne Kierownika jednostki złożone w toku czynności, tj. w dniu kontroli w siedzibie kontrolowanego oraz przekazane za pośrednictwem poczty elektronicznej 13.10.2025 r., 30.10.2025 r., 07.11.2025 r., 12.11.2025 r., 14.11.2025 r., 10.12.2025 r., 15.12.2025 r.
- dokumentację pozyskaną z Centralnej Aplikacji Statystycznej za II półrocze 2024 r. oraz I półrocze 2025 r., tj.: resortowe sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednorazowe sprawozdanie pod nazwą: Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem”.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy wybranych losowo 4 rodzin objętych opieką asystenta rodziny z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, tj.:

- rodzina nr 1 (dzieci nr 1a, 1b, 1c) *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),
- rodzina nr 2 (dzieci nr 2a, 2b, 2c, nr 2d) *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),
- rodzina nr 3 (3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 3f) *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),
- rodzina nr 4(dzieci nr 4a, 4b, 4c, 4d) *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902),

Akta kontroli: 1 - 795

Ocena skontrolowanej działalności:

1.1. Kwalifikacje asystenta rodziny¹

Na podstawie przedłożonej podczas kontroli dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Kargowej zatrudnił 1 asystenta rodziny (od 2 stycznia 2015 r.), umowa na czas nieokreślony – cały etat. Asystent rodziny posiadał wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika o specjalności resocjalizacja z poradnictwem specjalistycznym. W aktach osobowych asystenta rodziny znajdował się dokument potwierdzający weryfikację z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

¹ art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

Na podstawie analizy dokumentacji, Zespół kontrolujący stwierdził, że zatrudniony asystent rodziny (w okresie objętym kontrolą) spełniał wymagania kwalifikacyjne, zgodnie z przepisem ustawy.

Akta kontroli: 15 – 25, 742 – 760, 767-793

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Uczestnictwo asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje

W toku kontroli zbadano również kwestię systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, a w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie². Analiza dokumentacji asystenta rodziny wykazała, że w okresie objętym kontrolą pracownik podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i konferencjach

o tematyce m.in.:

- „Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów usług”, 02-18 października 2024 r.,
- „Plan pracy z rodziną w kryzysie – analiza przypadku”, 21 – 22 listopada 2024 r.,
- „Ochrona danych osobowych”, 26 lutego 2025 r.,
- „Lepsze jutro dla osób w spektrum Autyzmu”, 5 czerwca 2025 r.,
- „Przeciwdziałanie przemocy domowej”, 18 września 2025 r.,
- „Oblicza przemocy rówieśniczej”, 5 listopada 2025 r.,

Reasumując, Zespół kontrolny stwierdził, że asystent rodziny w okresie objętym kontrolą podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i konferencjach związanych z tematyką swojego zakresu zadań. Niemniej jednak Zespół kontrolny uważa za zasadne, aby asystent rodziny zwiększył częstotliwość udziału w szkoleniach w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.

Akta kontroli: str.: 15 – 25, 742 - 760

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zwiększyć częstotliwość udziału asystenta rodziny w szkoleniach w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.

1.3 Obejmowanie rodzin opieką asystenta rodziny³

Podczas analizy dokumentacji w przedmiocie zachowania limitu rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, wzięto pod uwagę wykaz rodzin przedłożony w toku czynności kontrolnych. Z analizy ww. wykazu wynika, że asystent rodziny w okresie objętym kontrolą, tj. od 01 października 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. obejmował wsparciem 15 rodzin - z czego z 1 rodziną zakończył (20.11.2024 r.) współpracę ze względu na zmianę miejsca zamieszkania tej rodziny. Natomiast od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli asystent rodziny obejmował wsparciem łącznie 18 rodzin - z czego z 4 rodzinami zakończył współpracę ze względu na:

- osiągnięcie wyznaczonych celów w planie pracy z rodziną (2 rodziny)

² art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

³ art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- zmiany miejsca zamieszkania rodziny (2 rodziny).

Reasumując, na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że ustawowy wymóg limitu 15 rodzin przypadający na 1 asystenta rodziny – został zachowany.

Zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Akta kontroli: str.: 15-25

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Plan pracy z rodziną⁴.

Asystent rodziny powinien sporządzić, a następnie systematycznie modyfikować plan pracy z rodziną, który opracowywany jest we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Plan pracy z rodziną obejmuje wykaz koniecznych do zrealizowania działań, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Na podstawie analizy akt 4 rodzin (za okres objęty kontrolą) ustalono:

- *rodzina nr 1* – pisemny wniosek rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny z 3 października 2022 r., plan pracy z rodziną (za okres objęty kontrolą) sporządzony był przez asystenta rodziny na okres 6 miesięcy, tj.: od października 2024 r. do marca 2025 r., współpraca asystenta rodziny z rodziną została zakończona (na wniosek rodziny z 7 kwietnia 2025 r.) - ze względu na realizację przez rodzinę nr 1 wyznaczonych działań i celów w planie pracy z rodziną;
- *rodzina nr 2* – pisemny wniosek rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny z 4 września 2024 r., plany pracy z rodziną (za okres objęty kontrolą) sporządzone były przez asystenta rodziny na okres 6 miesięcy, tj.: od października 2024 r. do marca 2025 r., od kwietnia 2025 r. do września 2025 r., od października 2025 r. do marca 2026 r., rodzina nr 2 nadal jest objęta wsparciem asystenta rodziny;
- *rodzina nr 3* – pisemny wniosek rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny z 13 października 2017 r., plany pracy z rodziną (za okres objęty kontrolą) sporządzone były przez asystenta rodziny na okres 6 miesięcy, tj.: od października 2024 r. do marca 2025 r., od kwietnia 2025 r. do września 2025 r., od październik 2025 r. do marca 2026 r., rodzina nr 3 nadal jest objęta wsparciem asystenta; (dzieci nr 3e i 3f) przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej);
- *rodzina nr 4* – pisemny wniosek rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny z 20 czerwca 2024 r., plany pracy z rodziną (za okres objęty kontrolą) sporządzone były przez asystenta rodziny na okres 6 miesięcy, tj.: od lipca 2024 r. do grudnia 2024 r., od stycznia 2025 r. do czerwca 2025 r., od lipca 2025 r. do grudnia 2025 r., rodzina nr 4 nadal jest objęta wsparciem asystenta.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w dokumentacji 4 rodzin analizowanych podczas kontroli, znajdowały się sporządzone przez asystenta rodziny plany pracy z rodziną. Formularze te były sporządzone indywidualnie dla każdej z rodzin - terminowo zgodnie z zapisem ustawy, tj. na okres nieprzekraczający 6 miesięcy. Wszystkie opracowane formularze zawierały w treści informacje dot. m.in.: okresu obowiązywania dokumentu, danych teleadresowych rodziny, asystenta rodziny i pracownika socjalnego. Ponadto zapisane były szczegółowe informacje w obszarach: warunków mieszkaniowych rodziny, sytuacji finansowej rodziny, oceny funkcjonowania rodziny w sferze opiekuńczo – wychowawczej, edukacyjnej, konfliktów i przemocy w rodzinie, więzi emocjonalnych oraz

⁴ art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

mocnych stron rodziny. Pod ww. zapisami znajdowała się sporządzona tabela (podzielona na obszary, tj.: cele, działania krótko i długoterminowe do realizacji, przewidywane efekty, termin realizacji).

W obszarze wyznaczonych działań krótko i długoterminowych zapisane były wyznaczone działania do zrealizowania przez rodzinę, m.in.: wizyty i konsultacje specjalistyczne, zebrania szkolne, zakupy, remonty, załatwianie spraw urzędowych, udział w terapii, rozmowy pedagogizujące o charakterze edukacyjnym, wspieranie podopiecznej w realizowaniu funkcji rodzicielskiej itp. Analiza dokumentacji planów pracy z rodziną dla rodzin nr 1,2,3,4 wykazała, że działania krótko i długoterminowe były opracowane indywidualnie i adekwatnie do sytuacji oraz realizacji przez analizowane akta rodziny. Inspektorzy kontrolujący ustalili, że w rubryce pn.: „termin realizacji” najczęściej wyznaczano czas daty kończącej sporządzony plan pracy z rodziną, tj. ostatni miesiąc obowiązującego dokumentu. Inspektorzy kontrolujący ustalili, że żaden z analizowanych planów pracy z rodziną dla rodzin 1,2,3,4 nie zawierał wyznaczonego celu głównego i celów szczegółowych oraz wskazanej osoby/osób odpowiedzialnych za realizację wyznaczonych działań, np. kurator zawodowy, szkoła, pedagog szkolny, poradnia, przychodnia lekarska, pracownik socjalny itp. Brak wyznaczania celu głównego i celów szczegółowych uniemożliwia jednoznaczne określenie kierunku i zakresu pracy z rodziną, ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz monitorowanie postępów rodziny w przezwyciężaniu trudności opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto nieprecyzyjne wskazywanie w planach pracy z rodziną osób odpowiedzialnych za realizację wyznaczonych działań oraz terminów ich wykonania ogranicza możliwość oceny skuteczności pracy z rodziną. Powyższe narusza istotę planu pracy z rodziną, jako narzędzia realizacji ustawowych zadań asystenta rodziny. Zaleca się przy tym korzystanie ze wzorów dokumentacji i materiałów opracowanych w „Asystenturze Rodziny – rekomendacjach metodycznych i organizacyjnych” opracowanych przez Izabelę Krasiejko. Pod każdym sporządzonym dokumentem widniała data, własnoręczne podpisy osób, tj. asystenta rodziny, pracownika socjalnego, rodziny, której plan dotyczył. Ponadto ustalono, że wszystkie 4 teczki rodzin zawierały cyklicznie prowadzoną przez asystenta rodziny dokumentację, tj.: notatki służbowe, karty pracy asystenta z rodziną i na jej rzecz, okresowe oceny sytuacji rodziny (sporządzane zgodnie z przepisem, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy). Powyższa dokumentacja zawierała w treści zapisane informacje potwierdzające prowadzoną przez asystenta rodziny współpracę z pracownikiem socjalnym z jednostki oraz innymi przedstawicielami jednostek (kurator, pedagog szkolny, pracownicy PCPR itp.) – działających na rzecz danej rodziny.

Akta kontroli: str.: 65 – 741, 761- 766

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienie w zakresie niewyznaczenia w sporządzonych planach pracy z rodziną celu głównego i celów szczegółowych oraz nieprecyzyjnego wskazywania osoby/osób odpowiedzialnych za realizację wyznaczonych działań i terminów ich wykonania.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

1. Korzystać ze wzorów dokumentacji i materiałów opracowanych rekomendacji przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn.: „Asystentura Rodziny – rekomendacje metodyczne i organizacyjne” Izabeli Krasiejko, Warszawa 2016 r.⁵

⁵ MRPiPS Asystentura Rodziny – rekomendacje metodyczne i organizacyjne – Izabela Krasiejko, Warszawa 2016

1.5 Placówki wsparcia dziennego⁶

Z analizy informacji zawartych w sprawozdaniach rzeczowo – finansowych za okres objęty kontrolą wynika, że na terenie Gminy Kargowa - funkcjonowała 1 placówka wsparcia dziennego.

Analiza dokumentacji kontrolnej, tj.:

- Umowa na realizację zadania publicznego Nr PR.524.1.2024 z 15.01.2024 r., pod tytułem: Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego,
- Umowa na realizację zadania publicznego Nr PR.524.5.2025 z 31.01.2025 r., pod tytułem: Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego
- Statutu Stowarzyszenia „Centrum Wspierania Rozwoju Społecznego w Kargowej” z 9 lipca 2011 r.,

wykazała, że Urząd Gminy Kargowa (jako zleceniodawca) zlecił Centrum Wspierania Rozwoju Społecznego w Kargowej (zleceniobiorcy) realizację zadania publicznego pod tytułem: Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego”.

W dodatkowych wyjaśnieniach pisemnych (z 15 grudnia 2025 r.) Kierownik kontrolowanej jednostki oświadczyła, że cyt.: pracownicy tuż. Ośrodka Pomocy Społecznej w Kargowej, a przede wszystkim asystent rodziny, współpracują z pracownikami Placówki Wsparcia Dziennego – rodziny oraz dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny byli i są na bieżąco informowani o możliwości korzystania z oferowanego wsparcia w ww. placówce. W ww. placówce prowadzone były m.in.: zajęcia socjoterapeutyczne, wsparcie psychologiczne, organizowano wycieczki krajoznawcze, spotkania integracyjne dla dzieci, prowadzono wolontariat oraz działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznym dzieci. Stowarzyszenie prowadzące Placówkę Wsparcia Dziennego działa prężnie i pozyskuje dla dzieci wyprawki szkolne, paczki świąteczne itp.”. Rodzina nr 4 w okresie objętym kontrolą była objęta wsparciem asystenta rodziny i korzystała z oferowanego wsparcia w ww. świetlicy.

Reasumując, Zespół kontrolny stwierdza, że w okresie objętym kontrolą na terenie gminy Kargowa była prowadzona przez Urząd Gminy Kargowa Placówka Wsparcia Dziennego (działająca nadal) – zapewniająca miejsca i wsparcie dla dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Akta kontroli: 30-37, 51-64, 782-793

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.6 Zapewnienie wsparcia dla rodzin będących w kryzysie przy wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej⁷

W dniu kontroli Kierownik jednostki w pisemnych wyjaśnieniach poinformowała, że rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Kargowa, korzystające ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej, w szczególności rodziny z dziećmi, objęte wsparciem asystenta rodziny, mogą skorzystać z usług psychologa zatrudnionego w Ośrodku (umowa zlecenie). Ponadto asystent rodziny współpracujący z rodzinami i dziećmi, borykającymi się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz będącymi w kryzysie – informuje o możliwości skorzystania z ww. bezpłatnych usług specjalistów poza jednostką m.in. z:

⁶ art. 18, art. 176 pkt 3 lit. c, art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

⁷ art. 9,10 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- porad prawnych i poradnictwa obywatelskiego świadczonego przez Urząd Gminy Kargowa,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, świadczącej pomoc specjalistów w rozwiązywaniu szeroko pojętych problemów, związanych z nadużywaniem alkoholu (i innych substancji uzależniających) przez osoby uzależnione i osoby z najbliższego otoczenia,
- Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Psychiatrycznej „Relacja” w Zielonej Górze – wsparcie psychiatryczne, psychologiczne i psychoterapeutyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Zielonej Górze
- Poradni Pozytywka i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sulechowie i Zielonej Górze,
- Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze,
- Poradni leczenia uzależnień u dzieci w Zielonej Górze.

Jednostka za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej <https://bip.opskargowa.pl> w zakładce pn." strefa mieszkańca" zamieszczała szczegółowe informacje (dane teleadresowe, godziny przyjęć itp.) dot. oferowanego wsparcia specjalistycznego przez Ośrodek oraz przez inne instytucje poza jednostką, tj. w gminie Kargowa i okolicy.

W toku czynności kontrolnych w jednostce, Kierownik Ośrodka przedstawiła kontrolującym wykaz udzielonych (w okresie objętym kontrolą), usług specjalistycznych dla rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny z jednostki. Na podstawie analizy ww. wykazu oraz akt w teczkach (notatki służbowe, karty pracy) 4 rodzin ustalono, że: *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). W toku czynności kontrolnych dokonano oceny funkcjonowania rodzin wspierających na terenie gminy Kargowa. Kierownik kontrolowanej jednostki w wyjaśnieniach pisemnych (w dniu kontroli) poinformowała, że na terenie gminy Kargowa w okresie objętym kontrolą nie funkcjonowały rodziny wspierające formalne. Pomimo podejmowanych przez pracowników jednostki (w tym asystenta rodziny) prób, mających na celu zachęcić osoby, tj. rodziny, znajomych itp. (rodzin z którymi współpracuje asystent rodziny) do zostania rodziną wspierającą formalną – brak było chętnych osób (preferowały pozostać w formie anonimowej). Jednostka za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej <https://bip.opskargowa.pl/10024/rodzinywspierajace/> w zakładce "rodziny wspierające" zamieściła informacje dot. naboru chętnych osób, mogących podjąć formalną współpracę z Ośrodkiem, w celu pozostania rodziną wspierającą. Zamieszczono szczegółowe informacje dot. m.in.: zasad funkcjonowania rodziny formalnej, warunków jakie należy spełniać, niezbędnych druków do pobrania, tj. wniosek, procedury, oświadczenie dla kandydata oraz danych teleadresowych Ośrodka.

Reasumując, Zespół kontrolny stwierdził, że w okresie objętym kontrolą jednostka zapewniała wsparcie specjalistyczne i poradnictwo dla rodzin będących w kryzysie przy wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Prowadziła działania w celu pozyskania rodzin wspierających na terenie gminy. Niemniej jednak Zespół rekomenduje zintensyfikowanie działań w celu pozyskiwania rodzin wspierających, działających w sposób formalny. Bardzo istotne jest bowiem, aby rodziny w potrzebie, poza pomocą asystenta rodziny, mogły również liczyć na wsparcie we własnym środowisku.

Akta kontroli: str.: 15 – 25, 65 – 741, 769 - 781

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- zintensyfikować działania w celu pozyskiwania rodzin wspierających, których status jest uregulowany, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych⁸

2.1. Uczestnictwo w posiedzeniach zespołów ds. okresowej sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz uczestnictwo w sporządzaniu planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej⁹.

Na podstawie dokumentacji 4 losowo wybranych rodzin (nr 1,2,3,4) Inspektorzy kontrolujący stwierdzili, że w okresie objętym kontrolą *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości w realizacji powyższego zadania.

Akta kontroli: 15 – 25, 65 – 741

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień.

2.2. Opiniowanie ws. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej¹⁰

Analiza akt 4 teczek rodzin (nr 1,2,3,4) wykazała, że dzieci *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Zespół kontrolny stwierdził, żeteczka rodziny nr 3 i nr 4 zawierała dokumentację (pisma do PCPR, protokoły z posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka) potwierdzającą sporządzane cyklicznie przez jednostkę szczegółowe informacje, dotyczące m.in.: aktualnej sytuacji bytowo – rodzinnej, sprawowanej opieki przez rodziców biologicznych lub opiekunów wobec małych dzieci przebywających w środowisku rodzinnym, kontaktów rodziców biologicznych *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, trudności we współpracy rodziny *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) z asystentem rodziny – nierealizowaniu przez rodzinę celów i działań wyznaczonych w planie pracy z rodziną oraz sporządzaniu opinii dotyczących potrzeby uregulowania sytuacji prawnej i braku możliwości powrotu dzieci *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) do środowiska rodzinnego rodziców biologicznych (rodzice biologiczni zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Reasumując, Zespół kontrolny stwierdził, że jednostka informowała Sąd, przekazywała do PCPR w Zielonej Górze informacje dot. sytuacji bytowej rodziny *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Akta kontroli: 15 – 25, 65 – 741

⁸ art. 47 ust. 6 i 7, art. 8 ust. 1 pkt 7 oraz art. 100 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

⁹ art. 15 pkt 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

¹⁰ art. 47 ust. 7, art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień.

3. Koordynowane wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”¹¹

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji, tj. wykazu osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”, jednorazowego sprawozdania pn.: „Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo - wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem” (II półrocze 2024 r., I półrocze 2025 r.).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęło do jednostki wniosków o wsparcie asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem” oraz nie wyrażono świadczeń w tym zakresie. Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni z kontrolowanej jednostki, podczas kontaktu z klientami w jednostce lub w środowisku ich zamieszkania, przekazują informacje dot. zasad i możliwości skorzystania ze ww. wsparcia „Za życiem”. Jednostka za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce pn.: „Świadczenie Za życiem” zamieściła szczegółowe informacje dot. m.in.: procedur, zasad, wskazówek, danych teleadresowych oraz załączniki z niezbędnymi drukami do pobrania (informator, wnioski, upoważnienia, oświadczenia, wzór zaświadczenia lekarskiego).

Zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości w realizacji powyższego zadania.

Akta kontroli: 25, 769 – 781, 794 - 795

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Kwalifikacji asystenta rodziny.
2. Uczestnictwa asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje.
3. Obejmowania rodzin opieką asystenta rodziny.
4. Zapewniania miejsc w placówce wsparcia dziennego dla dzieci zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
5. Zapewniania wsparcia dla rodzin będących w kryzysie przy wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
6. Uczestnictwa w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz uczestnictwa w sporządzaniu planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
7. Opiniowania ws. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
8. Koordynowania wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin “Za życiem”.

Stwierdzono uchybienie w zakresie:

1. Niewyznaczenia w sporządzonych planach pracy z rodziną celu głównego i celów szczegółowych oraz nieprecyzyjnego wskazywania osoby/osób odpowiedzialnych za

¹¹ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023 r. poz.1923 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1829),

realizację wyznaczonych działań i terminów ich wykonania.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Kierownik jednostki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- niestosowanie się do przepisów ustawy,
- brak precyzji w formułowaniu zapisów w dokumentacji.

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- nieprawidłowości w sporządzaniu dokumentacji.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

1. W sporządzanych planach pracy z rodziną wyznaczać cel główny i cele szczegółowe oraz precyzyjnie wskazywać osobę/osoby odpowiedzialne za realizację wyznaczonych działań i terminy ich wykonania.

Rekomendacje:

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję:**

1. Zwiększyć częstotliwość udziału asystenta rodziny w szkoleniach w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.
2. Zintensyfikować działania w celu pozyskiwania rodzin wspierających, których status jest uregulowany, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Korzystać ze wzorów dokumentacji i materiałów opracowanych rekomendacji przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn.: „Asystentura Rodziny – rekomendacje metodyczne i organizacyjne” Izabeli Krasiejko, Warszawa 2016 r.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t.: Dz.U. z 2025 r., poz. 49) oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Magdalena Dziadas

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Wirginia Put - Sobania

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej